

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ
IŠVADA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS BIUDŽETO SANDAROS ĮSTATYMO NR. I-430
2, 5, 6, 10, 14, 18, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 33 IR 34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO IR 7
STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO PROJEKTO
TAP Nr. 21-717 (2); TAIS Nr. 21-22240(3)

2021-07-12 Nr.NV-1624

Vilnius

Įvertinę pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės 2021 m. birželio 15 d. išvadą Nr. NV-1391 (toliau – Išvada) patikslinto Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo Nr. I-430 2, 5, 6, 10, 14, 18, 19, 20, 26, 27, 30, 31, 32, 33 ir 34 straipsnių pakeitimo ir 7 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo projekto (toliau – Projektas) atitiktį Konstitucijai, įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, bei Derinimo pažymoje pateiktą argumentaciją, pažymime, kad išlieka aktualios Išvados 4, 11 (dėl atskaitingų asmenų sąvokos), 13 ir 15 pastabos. Papildomai teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Projektu keičiamo Biudžeto sandaros įstatymo (toliau – keičiamas įstatymas) 6 str. 1 p. nustatoma, kad asignavimai darbo užmokesčiui yra maksimalūs ir gali būti naudojami tik su darbo užmokesčiu susijusioms išlaidoms ir *darbdavių socialinei paramai pagal ekonominę klasifikaciją* finansuoti. Atkreiptinas dėmesys, kad nei keičiamame įstatyme, nei kituose įstatymuose sąvoka „darbdavių socialinė parama“ nėra apibrėžta, o tokiai paramai priskirtinos išmokos būtų nustatomos finansų ministro tvirtinamoje Ekonominėje biudžeto pajamų ir asignavimų klasifikacijoje ir galėtų kisti nepriklausomai nuo įstatyminio reguliavimo. Šiame kontekste pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas 2006 m. lapkričio 13 d. nutarime yra pažymėjęs, kad iš Konstitucijos, *inter alia* konstitucinio teisinės valstybės principo, kylantis reikalavimas paisyti teisės aktų hierarchijos suponuoja, kad įstatymuose vartojamų sąvokų turinys gali būti apibrėžiamas (*inter alia* aiškinamas) tik įstatymu, o ne žemesnės galios teisės aktu. Atsižvelgiant į tai, minėta keičiamo įstatymo 6 str. 1 p. nuostata tikslintina, nustatant esminius kriterijus (elementus), apibūdinančius darbdavių socialinę paramą, arba atitinkamos sąvokos apibrėžimu pildytinas keičiamo įstatymo 2 str.

2. Atkreiptinas dėmesys į tai, kad Valstybės išdo įstatymo Nr. I-712 pakeitimo įstatymo projekto (TAIS Nr. 21-23732(2)) (toliau – Valstybės išdo įstatymo projektas), kuriam Vyriausybė pritarė 2021 m. liepos 7 d. nutarimu Nr.531, ir remiantis kuriuo siūlomas keičiamo įstatymo 27 str.

pakeitimas, įsigaliojimas numatytas tik 2023 m. sausio 1 d., o galiojančiame Valstybės išdo įstatyme nėra nuostatos, nustatančios, kad valstybės biudžeto mokėjimo operacijų vykdymą organizuoja Finansų ministerija *per valstybės išdą ar finansų įstaigas*. Atsižvelgiant į tai, keičiamo įstatymo 27 str. 2 d. nuostatos „mokėjimo operacijų vykdymą organizuoja Finansų ministerija per valstybės išdą ir (arba) *kaip nustatyta Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatyme, – finansų įstaigas*“ įsigaliojimas sietinas su Valstybės išdo įstatymo projekto įsigaliojimu, atitinkamai papildant Projekto 17 str. Atitinkamai vėlesnis, su Valstybės išdo įstatymo projekto įsigaliojimu susietas įsigaliojimas numatytinas ir keičiamo įstatymo 27 str. 4 d. atžvilgiu, kadangi galiojantis Valstybės išdo įstatymas netaikomas savivaldybėms ir jame, skirtingai nei Valstybės išdo įstatymo projekte, nėra numatyta galimybė savivaldybėms esant poreikiui atsidaryti sąskaitas valstybės išde.

3. Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybės programa yra ne norminio pobūdžio teisės aktas (joje nenustatomos teisės normos), o planavimo dokumentas, kuriame nustatomos Vyriausybės veiklos laikotarpio *valstybės veiklos gairės* (žr. Strateginio valdymo įstatymo 7 str. 2 p.), tikslintina keičiamo įstatymo 32 str. 6 d. nuostata, remiantis kuria pažangos lėšos gali būti naudojamos tik pažangos priemonėms ir projektams, kuriais įgyvendinamos pažangos priemonės, finansuoti, *išskyrus atvejus*, kai paskelbiamos išskirtinės aplinkybės arba *kai tai nurodoma Vyriausybės programoje*.

4. Projekto 17 str. 1 d. tikslintina, atsižvelgiant į tai, kad Projekto 3 str., į kurią teikiama nuoroda, neturi dalių.

5. Projekto 17 str. 3 d. nustatomas įpareigojimas Vyriausybei priimti keičiamo įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus iki 2022 m. kovo 31 d. Vadovaujantis Teisėkūros pagrindų įstatymo 3 str. įtvirtintu sistemiškumo principu, atitinkamos keičiamo įstatymo nuostatos, kurių įgyvendinimui šie teisės aktai turės būti priimti, turėtų įsigalioti ne anksčiau nei 2022 m. balandžio 1 d. Atsižvelgiant į tai, tikslintina Projekto 17 str. 1 d. (jei minėti įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai skirti šioje dalyje nurodomo keičiamo įstatymo 3 str., kurio įsigaliojimas numatytas 2022 m. sausio 1 d., nuostatų įgyvendinimui) arba 17 str. atitinkamai pildytinas (jei minėti įstatymo įgyvendinamieji teisės aktai skirti kitų keičiamo įstatymo nuostatų įgyvendinimui).

Ieva Peciukonienė, tel. +37070661807, el. p. ieva.peciukoniene@lrv.lt